

YTTRANDE

Till
Södertälje kommun
Samhällsbyggnadskontoret – Plan
151 89 Södertälje
E-post: sbk.plan@sodertalje.se

Detaljplan för Hjälmsättra 1:3 inom Viksberg i Södertälje (Dnr: SBN-2012-00946)

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn ber härmed att få lämna följande synpunkter på rubricerade förslag till detaljplan.

Inledning

En stor del av planområdet, i synnerhet dess västra del, utgör idag ett väl frekventerat område för rekreation och friluftsliv, inklusive promenader, motionslöpning, hästridning, svamp- och bärplockning. Det har sin förklaring i att området där utgörs av barrskog på ”lagom” kuperad mark, med en variation av mindre berg, skog med blåbärsris med mera och våtmarker samtidigt som det är lättillgängligt. Området kan delvis upplevas som en ”förlängning” av den östra delen av naturreservatet Talbyskogen. Framför allt utgör det en viktig spridningszon för biologisk mångfald vad gäller såväl djur och växter.

Detta tillsammans med det relativt höga naturvärdet i områdets östra del innebär en viss tveksamhet från vår sida vad gäller att ö h t exploatera planområdet. Men området har i många år varit på tal för bostadsbyggande - visserligen lite till och från, men ändå – och det planförslag som nu föreligger har, som vi ser det, tagit relativt stor hänsyn till befintliga naturvärden, relaterade till deras klass, med förslag på åtgärder som kan minska negativ påverkan på biologiskt mångfald. Därför delger vi här våra synpunkter på det befintliga detaljplaneförslaget.

Natur

Vi nämnde inledningsvis att planområdet idag upplevs som en förlängning av Talbyskogens naturreservat. För att minimera påverkan på reservatet anser vi att en zon på åtminstone 50 meter från reservatets gräns bör hållas fritt från bebyggelse.

Vad gäller detaljplanens naturmark så anser vi att skogsvegetationen ska bibehållas i så stor utsträckning som möjligt, dvs inte omvandlas till ”park”. I princip anser vi att den bör behandlas som s k rekreationsskog och att ett rejält antal träd utöver de 22 specificerade träden ska behållas.

Vad gäller våtmarkerna så är det viktigt att behålla de få kvarvarande av dessa, även utöver de som behövs för att skydda den större vattensalamanderns livsmiljö. Bland dessa anser vi att byggande inte ska ske på två av de vatten-/våtmarksområden som har betydelse framför allt för andra djur än grod-

och kräldjur. Det första av dessa är det vattenområde som finns 50-75 m NO om berget mitt i planområdet. Här bör några av (kedje)husen utgå eller omlokaliseras. Det andra är det våtmarksområde som är beläget 50-75 m S-SSO om nämnda berg. Även här bör en del av (rad)husen utgå eller omlokaliseras.

Utdikningarna bör återställas. De idag öppna vattenytorna är också viktiga att behålla eftersom dessa områden annars kommer att omvandlas till gräsytor och onaturliga hårdgjorda ytor.

Det kanske största problemet med exploateringen är dess påverkan på den Gröna kilen och det gröna sambandet här, med risk för att den allvarligt begränsar spridningen av djur och växter. Planbeskrivningen missar här att nämna större djur som frekventerar denna zon, som rådjur, älg, räv och vildsvin. Det största problemet är den avsmalning av området/zonen över Viksbergsvägen, vilken gör att delen söder om flerbostadshuset blir bara 300 m. Därför blir det norra området/zonen långs med kraftledningen och vidare över Viksbergsvägen extra viktig, och bör därför enligt vår mening hållas fri från de bostäder som är markerade som ”exploateringsbara bara om kraftledning flyttas”, även om kraftledningen flyttas.

Energi

Vad gäller byggnadernas uppvärmning måste det anges att den inte får baseras på direktverkande el eller fossila bränslen. Utgångspunkten bör vara anslutning till det kommunala fjärrvärmenätet. Men det hindrar inte att denna värmeförsörjning kan stödas genom tillskott från – eller helt utgöras av - andra värmekällor: från marken m hj a värmepumpar och från solen via solpaneler (för direkt värmeproduktion), eventuellt i kombination med värmepumpar och/eller solceller (för elproduktion, som kan stöda värme- eller elförsörjningen). Vi tror nämligen att markförhållandena på platsen kan vara goda för värmeförsörjning just via mark- och/eller bergvärmepumpar. Möjligheterna för användning av värmepumpar bör därför utredas.

Byggnadernas tak bör generellt sett få en riktning och lutning som är optimal för att nyttja solceller och/eller solpaneler. Oberoende av om de anskaffas/monteras omedelbart eller i framtiden så har man därmed förberett för möjligheten att tillvara ta denna potential! Verkligt bra vore att använda takbeläggning med inbyggd solcellsfunktion. Sådana tak är förvisso ca 50 % dyrare än ”vanliga” tak, men jämfört med att senare anbringa solceller så ges en avsevärd besparing. Därför föreslår vi att detta utreds redan nu i samband med att planen vidareutvecklas.

Södertälje den 31 maj 2020

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Lars Klasén
Remissansvarig Södertälje
073-5638001, lars.klasen@telia.com